

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## Ἡ παραίτησις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Σήμερον ἀναγράφομεν τὰ κατὰ τὴν παραίτησιν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἔχοντα ὧδε :

Ἐν τῇ τῆς 25ης ὁκτωβρίου συνεδρίᾳ τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνεζητήθη ὑπόθεσις τις, εἴτα δὲ ἡ Σύνοδος ἐχώρησεν ἐπὶ τὰς ἄλλας αὐτῆς ἐργασίας. Τῇ 11ῃ ὥρα τουρκιστὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθον ἐν τοῖς πατριαρχείοις τὰ μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου, πλὴν τοῦ Σ. μητροπολίτου Γρεδενῶν κ. Κλήμεντος, καὶ τὰ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, πλὴν τῶν κκ. Κ. Βαγιάνη, Σ. Χρυσίδου καὶ Κ. Κωνσταντινίδου, ὅπως συσχεφθῶσιν ἐπὶ τῆς καταστάσεως. Τῆς Α. Θ. Π. τοῦ πατριάρχου ἀπόντος κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐκ τῶν πατριαρχείων, οἱ συνελθόντες ἀνέμενον τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ ἵνα κατὰ τὸ σχετικὸν ὄρθρον τῶν γενικῶν κανονισμῶν, τῇ συγκαταθέσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἄρξωνται τῆς διαδικτείας. Ἡ συγκατάθεσις ἐδόθη παραχρῆμα. Ἡ συζήτησις διεξήχθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πρώτου τῇ τάξει τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων Σεβ. γέροντος ἁγίου Κυζίκου, τοῦ πατριάρχου μένοντος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτοῦ γραφείῳ.

Τῆς διαδικτείας ταύτης ἀποτέλεσμα ἦν ἡ ἀποστολὴ παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι πενταμελοῦς προεδρίας, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Σεβ. συνοδικῶν ἀρχιερέων κυρίων Κυζίκου, Νικομηδείας καὶ Μηθύμνης καὶ τῶν συμβούλων κ. κ. Κωνσταντίνου Ἀνανιάδου καὶ Ζήση Θ. Ζήση. Ἡ προεδρία ἐγένετο φιλοφρόνως καὶ καλοκαγὰς δεκτὴ παρὰ τοῦ Πατριάρχου. Ἡ Α. Θ. Π. ἀπάντησεν εἰς τὴν προεδρίαν ὅτι ἀρέσκει πλέον βασιτάζων τὸ βῆρος τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποθέτει αὐτό, πῦξαιτο δὲ ὅπως ὁ οὐράνιος τῆς Ἐκκλησίας νυμφίος ποιήσῃ τὸ συμφέρον. Ἡ προεδρία, λαβοῦσα τὴν τοιαύτην ἀπάντησιν τοῦ Πατριάρχου, ἀνεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τὰ δύο Σώματα, μετ' οὗ πάλυ δὲ διεβιάσθη εἰς αὐτὰ ἔγγραφον, δι' οὗ ἡ Α. Θεοτάτη Παναγιότης ὁ πατριάρχης Νεόφυτος ὁ Η' ὁ ἀπὸ Νικοπόλεως οἰκεία βουλὴ καὶ γνώμη καὶ λόγῳ σωματικῆς ἀσθενείας ὑπέβαλλε τὴν κανονικὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου παραίτησιν. Τὸ ἔγγραφον ἔφερε τὴν ὑπογραφήν : « Ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος » καὶ ἡμερομηνίαν 25 ὁκτωβρίου 1894. Ἡ παραίτησις τοῦ πατριάρχου ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί καὶ συνταχθεῖσα ἀμέσως ἡ σχετικὴ πράξις κατεστρώθη εἰς τὸν κώδικα τῶν πατριαρχικῶν ὑπομνημάτων.

Ταῦτα ἐπερατώθησαν τῇ 2 ὥρᾳ τῆς νυκτός καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ὥρας προκηχωμένης οὖσης ἡ ἐκλογὴ Τοποτηρητοῦ ἀνεβλήθη εἰς τὴν ἐπιούσαν.

Οὕτω τῇ τετάρτῃ, 26 ὁκτωβρ., τῇ 9ῃ ὥρᾳ τουρκ., συνήλθον ἐν τοῖς πατριαρχείοις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Σεβ. τοῦ γέροντος ἀγ. Κυζίκου κ. Νικοδήμου τὰ δύο διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα καὶ προσέδωσαν εἰς ἐκλογὴν τοποτηρητοῦ, μέλλοντος νὰ διευθύνῃ τὰ τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέου

οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Τοιοῦτος δὲ ἐξελέγη διὰ 10 ψήφων ἡ Α. Σ. ὁ μητροπολίτης Προύσης κ. Ναθαναήλ, ψηφοφορησάντων 19, ἅτοι 11 συνοδικῶν καὶ 8 συμβούλων. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκλογὴν συνετάχθη καὶ ἐσφραγίσθη ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Συνόδου καὶ τοῦ Συμβουλίου μασηπατὰς, δι' οὗ ἀνηγγέλθη εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν ἡ χρέυσις τοῦ οἴκου. θρόνου καὶ τὸ ἄτομον τοῦ τοποτηρητοῦ.

Τῇ πρώτῃ δὲ τῆς 27ης ὁκτωβρίου ἀπῆλθε τῶν πατριαρχείων ἡ Α. Θ. Π., ἀφοῦ ἐβῆλιν ἐν τῇ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναφ ἡ εἰθισμένη ἐνώπιον τῆς ἁγίας εἰκόνης τῆς Παμμακαρίστου παράκλησις, παριστάμενων τῆς Α. Θ. Π. τοῦ πατριάρχου πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως κ. Νεοφύτου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Τοποτηρητοῦ, πάντων τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, φερόντων ἐπανωκαλύμμαχα, πάσης τῆς πατριαρχικῆς ὑπαλληλίας, κληρικῆς τε καὶ λαϊκῆς, ὡς καὶ ἱκανοῦ ἐκκλησιάζματος. Μετὰ τὸ πέρας τῆς παρακλήσεως συνώδευσαν τὴν Α. Θ. Παν. μέχρι μὲν τῆς ἔξω θύρας τοῦ περιόλου τῶν πατριαρχείων οἱ ΣΣ. ἅγιοι συνοδικοί, οἵτινες ἀπαύσαντο τὴν δεξιάν τῆς Α. Θ. Π., μέχρι δὲ τῆς ἀποβάθρας πᾶσα ἡ πατριαρχικὴ ὑπαλληλία. Τὴν Α. Θ. Π., ἐπιβάσαν ἀτμακάτου εὐγενῶς τεθείσης εἰς τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Φωσκόλου, συνώδευσαν μέχρι τῆς νήσου Ἀντιγόνης οἱ ἱερολογιώτατοι δευτερεύον κ. Μακάριος καὶ τριτεύον κ. Λαυρέντιος.

Τῇ παρελθούσῃ δὲ τρίτῃ, 8 ἰσταμένου, μετέβη εἰς τὰ πατριαρχεῖα ὁ τιμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης Ζιθέρ βέης, ὅστις ἀνέγνω ἐνώπιον τῶν δύο διοικητικῶν τῆς Ἐκκλησίας σώματων, συγκαλεθέντων αὐθωρεῖ ἐπὶ τούτῳ, τὸ ἀναμενόμενον Βουλευτουρδὶ, δι' οὗ ἀναγγέλλεται τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ τῷ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίῳ ὅτι ἐξεδόθη ἡδὴ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, δι' οὗ ἐπεκυροῦται ἡ ἐκλογὴ ὡς τοποτηρητοῦ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τοῦ ἐκ τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων σεβ. μητροπολίτου Προύσης κ. Ναθαναήλ, ὃν τὰ δύο διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα ἐξελέξαντο, καθ' ἃ προεβίμεν ἀπὸ τῆς 26ης παρελθόντος ὁκτωβρίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ δ' ἐγγράφου προσκαλεῖται ὁ σεβασμ. τοποτηρητὴς νὰ προβῇ κατὰ τοὺς ἐθνικοὺς κανονισμοὺς, εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς νέου πατριάρχου ἐντὸς τῆς νενομισμένης προθεσμίας.

Μετὰ ταῦτα τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ δύο διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα, συνελθόντα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Σ. τοῦ τοποτηρητοῦ, ἀπεφάσισαν ν' ἀποστείλωσι τὴν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν κανονισμῶν ὀριζομένην ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντας τοὺς μητροπολίτας τοῦ Οἴκου θρόνου, δι' ἧς προσκαλοῦνται οὗτοι ἵνα ἐντὸς τεσσαράκοντα καὶ μιᾶς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐν λόγῳ ἐγκυκλίου ἀπεστείλωσιν ἐν δελτίῳ ἐσφραγισμένῳ ἐντὸς ἐπιστολῆς, τὸ ὄνομα ἐκείνου ἐκ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ οἴκ. πατριαρχείου, ὃν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἠθελε θεωρεῖται ὡς ἱκανὸν καὶ κεκτημένον τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς διαδοχὴν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου. Ἡ ἐν λόγῳ ἐγκύκλιος ἀνεγνώσθη τῇ ἐπιούσῃ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Τ. Συνόδου, καὶ ἀπεστάλη αὐθημερόν. Ὡσαύτως τὰ δύο διοικητικὰ σώματα προσέδωσαν εἰς τὸν διορισμὸν οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσοπατριαρχείας θὰ διευθύνῃ τὰ οἰκονομικά

τῶν πατριαρχείων. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἀπὸ μητροπολίτου Βελιγράδων κ. Δωροθέου, τῆς Α. Π. τοῦ Μ. πρωτοσυγγέλου κ. Γερβασίου, τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου κ. Α. Σπαθάρη καὶ τοῦ ταμίου τῶν πατριαρχείων κ. Σymeῶν Παπαδάκη.

Προσέτι δὲ ἀπεφασίσθη ν' ἀποσταλῇ ἐγκύκλιος πρὸς τὰς 28 ἐπαρχίας, αἰτίνες, κατὰ τοὺς κανονισμούς, δικαιούσιντ' αὐτὴν νὰ συμμετάσχῃ τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως δι' ἀντιπροσώπων.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ πατριάρχης πρῶν Κων. πόλεως κ. Νεόφυτος ὁ ἀπὸ Νικοπόλεως προσέστη τοῦ οἴκου. θρόνου ἐπὶ τρία ἔτη μείον ἡμέρας μιᾶς, ἀναλθὼν ἐπ' αὐτοῦ τῇ 21 Ὀκτωβρίου τοῦ 1891.

## ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

### Ἀρχαία ἐπιγραφή Κωφῶν.

Ἐν ἔτει 1887 εἶχον ἐπισκεφθῇ τὸ πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Ἀλμυροῦ ἐν ταῖς βήσσαις τῆς Ὀθρυς κείμενον καὶ τρεῖς περίπου ὥρας ἀπέχον αὐτοῦ χωρίον Κωφῶν.

Οἱ χωρικοὶ μοὶ ὑπέδειξαν πολλῶν εἰδῶν ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, ἀνευρισκόμενα ἐν τοῖς ἐρείπιοις τοῦ χωρίου αὐτῶν. Τούτων τὰ πλεῖστα ἦσαν θεσσαλικά νομίσματα ὅλων τῶν ἐποχῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ, φέροντα ὡς ἔμβλημα πρόμαχον Ἀθηναῖον, τὴν Παλλάδα Ἰωνίαν, καὶ κύκλῳ τὴν ἐπιγραφήν «Κοινὸν Θεσσαλῶν». βυζαντινὰ δὲ καὶ ρωμαϊκὰ νομίσματα ἦσαν πλεῖστα. τῶν δὲ λοιπῶν εἰδῶν οἱ χωρικοὶ μοὶ ὑπέδειξαν ἀμφοτέρωθεν σιδηροῦν πέλεκυν, ὑδρίας τινὰς ἀνευρεθείσας ἐν ἀρχαίῃς τάφοις, χαλκὰς καὶ υελίνους δακρυγῶνας, σφραγίδας χαλκὰς δύο, ὧν ἡ μὲν στρογγύλου σχήματος φέρουσα ὡς ἔμβλημα λέοντα ἔχοντα ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἔσωθεν τοῦ ὁποῦ ἐμπέπηκται ξίφος, καὶ ὑπερθεὶς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ εἰκονίζεται ὁ ἀστερισμὸς τῆς ἄρκτου. Ἡ σφραγὶς αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ εἶδους τῆς παραστάσεως ἐξάγεται, εἶναι παναρχαία. Ἐτέρᾳ σφραγίδι ὀρθογωνίου σχήματος φέρουσα ἐντὸς τὴν λέξιν **ΖΩΣΙΜΟΥ** φαίνεται οὕσα ρωμαϊκῆς τέχνης. Δακτύλιός τις ἀνευρεθείς ἐν ἀρχαίῳ τάφῳ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου ἐστὶν ἔργον μυκηναϊκῆς ἐποχῆς, διότι χρυσοῦς δακτύλιος δίκην λεπτῷ σύρματος περιέχει δακτυλίου λίθον ἐρυθρὸν μετ' ἐγγλύπτου παραστάσεως δύο ἵπποι ἀτεινόντες ἀλλήλους, ὑπερθεὶς τῶν ὁποίων ἱσταται περὶ τὴν Νίκη στεφανοῦσα αὐτούς, φαίνονται εἰκονίζοντες τρεῖς Διοσκόρους. Ἰδίως δ' ἐπεσπάσαντο τὴν προσοχὴν ἡμῶν δύο τιναί:

α) Ἀρχαία τις ἐπιγραφή πλάξ, περὶ ἧς ἔσται ἡμῖν ἐνταῦθα ὁ λόγος, καὶ

β) τὰ ἐρείπια τῆς οἰκίας τοῦ ἀοιδίμου Στεφάνου Κομητῆ.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ ἀοιδίμου τούτου ἀνδρὸς ἐπραγματεύσατο ἐσχάτως ἐν ὀλίγοις ὁ ἀσκληπιάδης κ. Δ. Σταυρὸς ἐν τῷ *Προμηθεῖ* (Βώλου, φύλ. Σεπτεμβρίου 1894).

Περὶ δὲ τῆς ἐπιγραφῆς ἐποιησάμεθα τὸ πρῶτον μνηεῖν αὐτῆς ἐν τοῖς *Φθιωτικοῖς ἡμῶν* (σελ. 63), ἐνθα καὶ τ' ἀνωτέρω εἶδη περιεγράψαμεν ἐν ὀλίγοις· εἶτα ἐδημοσιεύσαμεν αὐτὴν τῷ 1891 ἐν τῷ *Bulletin de Correspondance Hellénique* (Τόμ. XV σελ. 569, No 14). Περιγραφὰς τοῦ χωρίου Κωφῶν ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς Ἐσφιγμένιτης, ἐν τῷ ἡμερολογίῳ αὐτοῦ *Φήμη* τοῦ 1888· ἡμεῖς ἐν τε τοῖς *Φθιωτικοῖς ἡμῶν* (σελ. 62 καὶ 63)<sup>1</sup> καὶ ἐν τῇ *Ἑβδομ. Ἐπιθεωρήσει* ἐδημοσιεύσαμεν ποιήμα ἐν δεκαπεντασυλλαβοῖς στίχοις, πραγματευόμενον περὶ τινος σιτοδείας καὶ σφοδροῦ τινος χειμῶνος ἐπισυμβάντος ἐν ἔτει 1874—1875 (*Ἑβδομ. Ἐπιθεωρ. Β' No 13*).

Τὸν μῆνα Σεπτέμβριον τρέχ. ἔτους ὁ ἀστυνόμος Ἀλμυροῦ εἶχε δώσῃ διαταγὴν κατασχέσεως τῷ σταθμάρχῃ Πλατάνου, ὅπως προδῇ εἰς κατάσχεσιν ἀρχαιοτήτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου Πλατάνου εὐρισκομένων. Συνωδᾷ τῇ διαταγῇ ταύτῃ οὗτος κατασχὼν σὺν ἄλλοις ἀρχαίοις ἀντικειμένοις καὶ τὴν περὶ ἧς ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος ἐπιγραφήν τῶν Κωφῶν, μετήνεγκεν αὐτὴν εἰς τὸ κατ᾽ ἑστῆμα τῆς ἀστυνομίας Πλατάνου, ἐνθα εἰσέτι κεῖται.

Τῇ 24 Ὀκτωβρίου παραλαβὼν καὶ τὸν ἐλληνοδιδασκαλὸν Ἀλμυροῦ κ. Ἀθ. Σπυριδάκη, μετέβημεν ὁμοῦ περιεργίᾳ χάριν εἰς Πλάτανον καὶ παρευθὺς εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κατ᾽ ἑστῆμα. Τοῦ σταθμάρχου ἀπουσιάζοντος οἱ στρατιῶται μετὰ μικρὸν ἐνδοιασμὸν ἐνέδωκαν εἰς τὰς αἰτήσεις ἡμῶν καὶ ἐπετρέπη ἡμῖν ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς. Λαβόντες δ' ἐκτυπώματα ἐπὶ χάρτου καὶ ἀντιγράφαντες ὅσα ἡδυνήθημεν νὰ διευκρινίσωμεν, ἐσκέφθημεν, ὅτι πρὸς πληρεστέραν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἐδεόμεθα μικροσκοπίου.

Τὴν ἐπομένην κυριακὴν μεταβάς μόνος εἰς Πλάτανον ἡδυνήθημι χάσματά τινα νὰ συμπληρώσω διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἀναγνώσεως αὐτὴν, ἐπιφέρω δὲ καὶ τινὰς διορθώσεις εἰς τὰ πρότερον ληφθέντα ἀντίγραφα. Δυστυχῶς παρακείμενοις ἔτι οἱ 4 τελευταῖοι στίχοι τῆς προκειμένης ἐπιγραφῆς διὰ τε τὴν προστριβὴν τοῦ λίθου καὶ τὴν μικρότητα τῶν στοιχείων (0,001) δυσανάγνωστοι.

Χωρικός τις ἐν Πλατάνῳ μοὶ εἶπεν, ὅτι ἐν τινὶ οἰκίᾳ ὑπῆρχον ἐνεπιγράφοι τινες λίθοι ἀρχαῖοι· μεταβάς εἰς τὴν ὑποδειχθείσαν μοι οἰκίαν εὗρον τοὺς λίθους κατεστραμμένους, στρωθέντας εἰς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας τῆς οἰκίας καὶ τὰ γράμματα ἐντελῶς ἐξηλειμμένα. Ἐτερος δὲ χωρικός μοι ὑπέδειξεν ἑτέραν οἰκίαν, ἐν ἣ εὕρισκετο λίθος ἀρχαῖος ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ἐνεπιγράφος δίκην τεθλασμένος· μεταβάς καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην εὗρον μόνον τὸ ἐν τεμάχῳ, τὸ δ' ἄλλο κατεστραμμένον. Ὁ καλὸς οἰκοδομητής, καίπερ μὴ γευσάμενος καὶ στοιχειώδους μαθησεως, ἐφρόντισεν ὅμως νὰ σημειώσῃ τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς, ὅπερ μετὰ τοῦ περιωθέντος ἐνεπιγράφου συμπληροῦται οὕτω:

1. Μόνον ἐν ὀλίγοις περὶ τοῦ περιεχομένου μνηεῖν ἐποιησάμεθα.